

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8CoP/169/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116202612
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ludvika Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2018:7116202612.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ludviky Bodnárovej a členiek senátu JUDr. Diany Solčányovej a JUDr. Marianny Hraboveckej v právnej veci navrhovateľky Q. I. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v J. na H. ul. č. X zastúpenej JUDr. Mariánom Juskom advokátom so sídlom Advokátskej kancelárie Račí potok č. 3 v Košiciach proti manželovi navrhovateľky K. I. nar. X.X.XXXX bývajúceho v J. na H. ul. č. X zastúpeného advokátkou JUDr. Zuzanou Semanovou so sídlom Advokátskej kancelária v Košiciach na Garbiarskej ul. č. 5 v konaní o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom E. I.Á. nar. X.X.XXXX a A. I. nar. XX.X.XXXX zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Košiciach v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k mal. deťom na čas po rozvode o odvolaní manžela navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 18P/17/2016-204 z 25.1.2018 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o určení výživného pre mal. E. a mal. A. I..

Odvolanie proti výroku o rozvode manželstva odmieta.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozviedol manželstvo navrhovateľa a jeho manželky uzavreté dňa 26.7.1997 v Rímskokatolíckom kostole, zapísané v Knihe manželstiev Matričného obvodu Košice II vo zväzku 16 ročník 1997 na strane 271 pod poradovým číslom 114. Na čas po rozvode zveril maloletú E. I. nar. X.X.XXXX a A. I. nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky s tým, že právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok majú obaja rodičia. Konanie o úpravu rodičovských práv a povinností voči plnoletému K. I., nar. XX.X.XXXX zastavil. Určil výživné tak, že otec je povinný prispievať na výživu mal. E. 300,- € mesačne a na výživu mal. A. 200,- € mesačne, ktoré má platiť vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred matke maloletých detí, počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva. Styk otca s maloletými deťmi neupravil. O trovách konania rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

2. Proti výroku o rozvode manželstva a výroku o určení výživného pre mal. deti podal v zákonnej lehote odvolanie manžel navrhovateľky. V súlade s ustanovením § 355 ods. 1 CSP v spojení s § 365 ods. 1 z dôvodov uvedených pod bodmi f) a h) CSP. Vytkol konajúcemu súdu, že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Vyslovil presvedčenie, že odôvodnenie rozsudku nespĺňa náležitosti podľa ustanovenia § 220 ods. 2 CSP, pretože súd jasne a výstižne nevysvetlil, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty účastníkov, ktoré v skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil. Uviedol, že konajúci súd nesprávne uviedol v odôvodnení rozsudku, že v minulosti posielal manželke 1.000,- € mesačne, a preto prevyšujúca suma 500,- až 600,- € k jeho priemernému mesačnému zárobku mu

na jeho nevyhnutné náklady postačujú. Predmetné tvrdenie súdu sa nezakladá na pravde, pretože je preukázateľné, že nikdy neprispieval rodine mesačne 1.000,- €. Preto rozhodnutie súdu a jeho odôvodnenie považuje za zmätočné a nepresvedčivé. Zdôraznil, že súd prvej inštancie sa v odôvodnení nevysporiadal ani ním navrhovanými a predloženými dôkazmi, tvrdeniami a argumentáciou, čo vyústilo k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnym konštatovaniam súdu v odôvodnení. Predovšetkým vyslovil presvedčenie, že konajúci súd nerozhodol správne, ak pri určení výšky výživného nevychádzal z jeho priemernej čistej mzdy, ktorá tvorí priemerne 450,- €, ale vychádzal aj z diét, ktoré sú mu poskytované zamestnávateľom a ktoré on má spotrebovať predovšetkým na svojich služobných cestách. Poukázal aj na skutočnosť, že priemerný čistý mesačný zárobok matky je 520,- € mesačne, ktorý zodpovedá takmer priemernej čistej mzde otca. Konajúci súd sa nezaoberal dôsledne skutočnými nákladmi spojenými s výchovou a výživou maloletých detí, tieto žiadnym spôsobom nevyhodnotil. Vytkol konajúcejmu súdu, že vychádzal len z príjmov otca, pričom nezohľadnil skutočnosť, že vyživovaciu povinnosť voči mal. deťom má aj ich matka. V prípade, ak by matka zo svojho príjmu prispela na výživu mal. detí po 100,- € mesačne, je zrejme, že suma 300,- € + 50,- € + 21,- € za obedy + rodinné prídavky 23,68 € + bývanie na mal. E. a 200,- € na mal. A. + 50,- € a 21,- € za obedy + rodinné prídavky 23,68 € + plus bývanie, ktoré by mal podľa rozhodnutia súdu prispievať na maloleté deti je absolútne neadekvátna ich odôvodneným potrebám a to pri zohľadnení, že ďalším príjmom súžiacim na zabezpečenie potrieb maloletých sú rodinné prídavky. Z uvedených dôvodov vyslovil názor, že určené výživné nezodpovedá zákonným kritériám v zmysle ustanovenia § 62 Zákona o rodine a ani možnostiam a schopnostiam povinného rodiča. Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd zrušil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne nesprávne a vrátil ho na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prípadne zmenil tak, že určí výživné v primeranej výške, ktoré zodpovedá možnostiam a schopnostiam povinného rodiča.

3. K odvolaniu manžela navrhovateľky sa písomne vyjadrila navrhovateľka. Poukázala predovšetkým na skutočnosť, že odvolanie bolo podané proti výrokom v bode 1/ až 4/, čo sú výrok o rozvode manželstva a určení výživného, avšak v samotnom odvolaní odvolateľ neuviedol ani jeden dôvod, prečo nesúhlasí s výrokom o rozvode manželstva. Vyslovila presvedčenie, že rozsudok súdu prvej inštancie je správny a zákonný a súd prvej inštancie dôsledne vykonal dokazovanie, na základe ktorého vec správne právne posúdil. Zdôraznila, že podľa predložených výpisov z účtu poberal manžel navrhovateľky mzdu, ktorá mu bola poukazovaná na účet v priemere 1.600,- až 1.700,- € na mesiac, z čoho boli hradené výdavky rodiny priemerne 1.000,- € mesačne, pričom aj ona sa podieľala svojou mzdou na chode domácnosti. Vyslovila presvedčenie, že konajúci súd postupoval správne, ak k priemernému mesačnému čistému príjmu otca v priemere 580,- € mesačne pripočítal pri rozhodnutí o určení výživného aj ďalšie príjmy, ktoré spočívajú v cestovných náhradách. Pre úplnosť uviedla, že otec mal. detí sa nepodieľa primerane na ich výžive a nepodieľa sa ani na ich výchove a nejaví o nich reálny záujem. Ona ako matka sa často ponízuje a stavia sa do pozície prosiacej ženy, keď žiada od svojich príbuzných finančnú výpomoc, aby mohla užiť 4 deti, z toho dve maloleté. Preto v žiadnom prípade neobstojí tvrdenie otca, že matka sa chce obohacovať na výživnom, ktoré posielal otec. Navrhla preto, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

4. K vyjadreniu navrhovateľky sa písomne vyjadril manžel, ktorý návrh nepodal. Uviedol, že vyjadrenie manželky považuje za nereálne a deštruktívne, ako aj samotný žalobný návrh s cieľom rozvrátiť rodinu ako základný prvok spoločnosti a zdravého vývoja detí, ktoré aj napriek manželským nezhodám majú právo na jednotnú rodinu aj v ťažkých chvíľach manželského zväzku. Vyslovil podozrenie, že navrhovateľka matka maloletých detí trpí histrionskou poruchou správania, čo je relatívne častý typ psychickej poruchy väčšinou u žien, ktorú však nie je vždy ľahké dokázať. Postihnutí jedinici majú narušenú schopnosť empatie, sú excentrickí, chcú byť v strede všeobecného záujmu a majú tendenciu manipulovať svoje okolie, napr. aj deti. V ďalších bodoch svojho vyjadrenia k vyjadreniu navrhovateľky rozoberá už opakované doteraz preukazované finančné výdavky, ktoré poskytol matke mal. detí v čase pred rozvodom aj po rozvode manželstva, ktorými sa opätovne zaoberá a odôvodňuje. V závere vyjadrenia navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, resp. zmenil tak, že určí primerané výživné.

5. Kolízny opatrovník sa písomne k odvolaniu manžela navrhovateľky nevyjadril.

6. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd skôr ako pristúpil k rozhodnutiu o odvolaní manžela navrhovateľky proti výroku o rozvode manželstva. Preskúmal, či boli splnené podmienky pre odvolacie

konanie. Z obsahu odvolania zistil, že odvolanie podané manželom navrhovateľky nespĺňa náležitosti podľa § 363 CSP, kedy v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v ako m rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Keďže z obsahu odvolania podaného manželom navrhovateľky je zrejmé, že nespĺňa náležitosti v zmysle príslušného ustanovenia CMP, odvolanie proti výroku o rozvode manželstva v zmysle ustanovenia § 386 písm. d) odmietol s odôvodnením, že nemá náležitosti podľa § 363 CSP. Z uvedeného dôvodu nebolo možné v odvolacom konaní v tejto časti pokračovať.

7. Podľa § 387 ods. 1, 2 a 3 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, príp. doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj s podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

8. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku o výživnom, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo podľa § 65 CMP bez nariadenia pojednávania, podľa § 385 CSP a contrario v rozsahu danom § 66 CMP v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutočný stav veci, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo, a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami otca uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jeho obranu v priebehu konania na súde prvej inštancie a otec ani v priebehu odvolacieho konania neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, majúce za následok iné rozhodnutie vo veci. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dodáva, že vyživovacia povinnosť predstavuje obsahovú zložku základných rodinnoprávnych vzťahov. Je praktickým vyjadrením ekonomickej funkcie rodiny, ktorej účelom je zabezpečiť pre svojich členov uspokojovanie materiálnych potrieb, a to vzájomnou pomocou podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Vyživovacia povinnosť rodičov voči deťom predstavuje jeden z dvoch základných pilierov systému zákonnej povinnosti poskytovať výživu. Cieľom tejto právnej úpravy je zabezpečiť výživu ekonomicky najslabšej skupine osôb spoločnosti, to znamená deťom. Povinnými subjektami sú rodičia dieťaťa, matka aj otec. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči dieťaťu trvá, kým dieťa nie je schopné sa samo živiť. Vyživovacia povinnosť rodičov sa pri rozhodovaní posudzuje vždy samostatne za každého z nich. Pokiaľ rodičia spolu žijú, a spoločne dobrovoľne zabezpečujú náklady rodiny sú o určení vyživovacej povinnosti nemá oprávnenie rozhodovať. Každý z rodičov je povinný vyživovať svoje dieťa. Vyživovacia povinnosť má však niekoľko foriem. Môže byť plnená osobnou starostlivosťou, alebo tiež čiastočne starostlivosťou o domácnosť. Druhou formou plnenia vyživovacej povinnosti je poskytovanie vecných plnení, napríklad bývanie. Treťou formou plnenia vyživovacej povinnosti je platenie výživného, ako peňažného príspevku na uhrádzanie potrieb dieťaťa. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne stará plní si vyživovaciu povinnosť prevažne poskytovaním vecných plnení, ako je bývanie, strava, nákup ošatenia, ako aj zabezpečenie zdravotnej starostlivosti a podobne, a tiež osobnou starostlivosťou. Rodič, ktorý sa o dieťa osobne nestará prispieva na jeho výživu výživným, ktoré určil súd. Ak dieťa žije s rodičom, ktorého životná úroveň je porovnateľne nižšia, než životná úroveň druhého rodiča, potom je možné zaviazat' povinného rodiča aj na plnenie všetkých preukázaných oprávnených potrieb dieťaťa, pričom súd bude vychádzať z predpokladu, že druhý rodič plní svoju vyživovaciu povinnosť formou osobnej starostlivosti a uspokojovaním bytových potrieb dieťaťa.

9. K odvolacej argumentácii otca, týkajúcej sa povinnosti matky prispievať na výživu maloletých detí a týkajúcej sa výšky nedostatočného zistenia priemerného mesačného zárobku matky odvolací súd dodáva, že v danej veci súd prvého stupňa postupoval správne, ak zohľadňoval predovšetkým priemerný mesačný zárobok otca, pretože matky je ten rodič, ktorý kompletnú výchovu a starostlivosť zabezpečuje svojou dennou starostlivosťou. Preto z tohto hľadiska nemá taký relevantný význam priemerný mesačný zárobok matky ako otca, a preto odvolacie námietky otca odvolací súd nezohľadnil. Dodáva, že preukázaný príjem matky tak, ako to vyplynulo z opisu mzdového listu jej zamestnávateľa je 369

Eur mesačne, a z priloženého majetkového priznania matky, ktoré podala za rok 2017 bol jej ročný príjem zo závislej činnosti 656 Eur. Dodáva, že tento zisk, tento príjem matky v konečnom dôsledku nemohol ovplyvniť životnú úroveň matky a maloletých detí. K odvolacej námietke otca, že konajúci súd nepostupoval správne, ak pri rozhodnutí o výške výživného zohľadnil aj jeho príjem pozostávajúci z cestovných nákladov, odvolací súd pre úplnosť dodáva, že podľa § 118, ods. 1,2 zákona č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce zamestnávateľ je povinný poskytovať zamestnancovi za vykonanú prácu mzdu. Mzda je peňažné plnenie, alebo plnenie peňažnej hodnoty poskytované zamestnávateľom zamestnancovi za prácu. Za mzdu sa nepovažuje najmä náhrada mzdy, odstupné, odchodné, cestovné náhrady vrátane nenárokových cestovných náhrad, príspevky zo sociálneho fondu, príspevky na doplnkové dôchodkové sporenie, príspevky na životné poistenie zamestnanca, výnosy z kapitálových podielov alebo obligácií, daňový bonus, náhrada príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca, doplatky k nemocenským dávkam, náhrada za pracovnú pohotovosť, peňažná náhrada podľa § 83 ods. 4 a iné plnenie poskytované zamestnancovi v súvislosti so zamestnaním podľa tohto zákona, osobitných predpisov, kolektívnej zmluvy, alebo pracovnej zmluvy, ktorá nemá charakter mzdy. Uvedené ustanovenie o zložkách mzdy, a čo sa za mzdu nepovažuje slúži pre účely výpočtu priemerného zárobku pre pracovno právne účely podľa § 133 a § 134 Zákonníka práce, nie pre účely zisťovania príjmu osoby povinnej platiť výživné. Zákon o rodine ukladá súdu v § 62 a v § 75 prihliadať na celkové majetkové pomery povinnej osoby, nie určovať výživné len z dosahovaného zárobku v zamestnaní, alebo iného príjmu povinnej osoby. I keby odporca nepracoval, musel by súd pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti prihliadnúť na potencionálne možnosti takejto osoby. Preto súd prvého stupňa správne postupoval, keď pri výške výživného prihliadol aj na iné plnenia poskytované zamestnávateľom otcovi, pretože cestovné náhrady tvoria podstatnú zložku príjmu otca (manžela navrhovateľky). Preto jeho priemerný mesačný príjem, z ktorého je potrebné pri určení vyživovacej povinnosti vychádzať je súčet jeho priemerného mesačného zárobku a mesačne vyplácaných cestovných náhrad z dôvodu, že takúto výšku finančných prostriedkov má otec k dispozícii na uspokojovanie svojich potrieb a potrieb svojej rodiny. I keď majú cestovné náhrady vyplácané zamestnávateľom nahradiť zamestnancovi výdavky na stravu v zahraničí, tieto náhrady nie sú účelovo viazané v tom zmysle, že ich poberateľ nemohol použiť na iný účel. Otec, manžel navrhovateľky sa preto môže aj z týchto cestovných náhrad predzásobiť potravinami zo Slovenska a nekupovať ich v zahraničí, kde tvrdil, že sú oveľa vyššie ceny. Preto otcem uvádzané dôvody v odvolaní nespochybňujú správnosť rozhodnutia súdu prvého stupňa o jeho vyživovacej povinnosti. Odvolací súd zdôrazňuje, že otec zo svojho príjmu, zo mzdy a cestovných náhrad je schopný platiť výživné v určenej výške a zostane mu dostatok finančných prostriedkov aj na uspokojovanie svojich potrieb a nevyhnutných nákladov.

10. Odvolací súd pre úplnosť poznamenáva, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi a teda za porušenie tohto zákonného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu. Úvahy súdu prvej inštancie vychádzajú zo správnych skutkových zistení a na nich nadväzujúce právne závery zjavne nie sú svojvoľné, neudržateľné a ani neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu. Odvolací súd tiež zdôrazňuje, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odvolací súd konštatuje, že rozsudok súdu prvej inštancie obsahuje náležitosti rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP a len odlišný názor účastníka vo vzťahu k hodnoteniu dôkazov a úvahám súdu uvedených v odôvodnení rozsudku o výživnom nečiní rozhodnutie nezákonným a nepreskúmateľným. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie stručne a jasne objasňuje skutkový a právny základ rozhodnutia, ktorý postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu bolo plne realizované právo účastníka na súdnu ochranu, resp. právo na spravodlivé súdne konanie. Na základe uvedeného preto odvolací súd rozsudok súdu ako vecne správny a zákonný potvrdil.

11. Toto rozhodnutie prijal senát v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 a nasl. CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde,

ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľ fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).